

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅಪ್ಪಟ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ

'ಸುಧಾ' ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಾನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರಾವಾಹಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ 'ಚಿತ್ರಮಯ ಜ್ಞಾನಕೋಶ' ನನಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದ ಒಂದು ಸಂಚಿಕೆಯ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿದ್ದ ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ನಕಲು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಕೈ ಬರಹದ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹುಮಾನವೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ನಾನು ತ್ಯಾಗರಾಜರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪುರಂದರದಾಸರು ಎಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ! ಆಗ 'ನೇಣುಗಂಬದ ನೆರಳಲ್ಲಿ' ಎಂಬ ಧಾರಾವಾಹಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನೆನಪು. ಅದು ಸಿ.ಎ. ಬಾಲನ್ ಎಂಬುವವರು ಮಲೆಯಾಳಂ ಅಥವಾ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದದ್ದು. ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದವರು ಬಹುಶಃ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ

ಎನಿಸುತ್ತದೆ. (ಈಗ ಸಿನಿಮಾ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ ಬರಹಗಳಿಗೂ ಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ ಅವರಲ್ಲ). ಬಾಲನ್ ಅವರು ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಹೋರಾಟಗಾರರು. ಅವರಿಗೆ ನೇಣಿನ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ದಿನಗಳ ಅನುಭವ ಕಥನ. ಕೊನೆ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ನೇಣು ಶಿಕ್ಷೆ ರದ್ದಾಯಿತು. ಅವರ ನೇಣು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಿನ ಅಮಿಭಜಿತ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದ ಬಲವಾದ ಒತ್ತಡ ಬರಲಾಗಿ ಬಾಲನ್ ಅವರನ್ನು ನೇಣು ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ಧಾರಾವಾಹಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದ ನನಗೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಬಾಲನ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಆಗುತ್ತೇನೆಂಬುದು ಕನಸಿನ

ಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರೇ ಒಂದು ದಿನ ನನ್ನ ಕಛೇರಿಗೆ ಬಂದರು. ನಾನು ಕನ್ನಡದವನು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಾಗ 'ಸುಧಾ' ಧಾರಾವಾಹಿ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಪುಸ್ತಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರು ತಮಿಳಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಾಹಿತಿ ಜಯಕಾಂತ್ ಅವರ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮಲೆಯಾಳಂ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಸುಧಾ'ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒರಿಯಾ ಜಾನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳು ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದವು. ಅವು ಈಗಲೂ ನನ್ನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿವೆ. 'ಸುಧಾ' ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅಪ್ಪಟ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

—ಅಗ್ರಹಾರ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಂತೋಷ ತರುವ 'ಸುಧಾ'

ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ನನ್ನ ವಿಚಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವ 'ಸುಧಾ'ಗಳಿಗೆ 60 ವರ್ಷ ಎಂದರೆ ನಂಬಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ತಾಯಿ ನನಗೆ 'ಸುಧಾ' ಓದುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ತ್ರಿವೇಣಿ, ಭೈರಪ್ಪ, ಉಷಾ ನವರತ್ನರಾಮ್, ಎಂ.ಕೆ. ಇಂದಿರಾ ಅವರ ಕಾದಂಬರಿ ಓದಲು ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ಧಾರಾವಾಹಿ ಓದುವುದು ಒಂಥರಾ ಮಿಷಿ ಒಂದು ವಾರ ಪೂರ್ತಿ ಕಾಯುವುದು, ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತೆ ತಿಳಿಯಲು. ಬೆಸುಗೆ, ಬೆಳದಿಂಗಳ ಬಾಲೆ, ಅಂತ, ಕಲ್ಲರಳಿ ಹೂವಾಗಿ, ಮಣ್ಣಿನ ದೋಣಿ... ಒಂದೇ ಎರಡೇ... ಎಲ್ಲಾ ಕಾದಂಬರಿ ಓದಿದ್ದೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಸಿನಿಮಾ ಆದಾಗ ನನ್ನಷ್ಟು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.

ನಾನಾಗ ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಮಯ. ಆಗಲೂ 'ಸುಧಾ' ಓದು ತಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಮ್ಮ ಜಡೆ ಹಾಕಲು ಶುರು ಮಾಡುವಾಗ ಓದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಎರಡೂ ಜಡೆ ಮುಗಿಯುವ ವೇಳೆಗೆ ಧಾರಾವಾಹಿ ಓದಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ಹಾಸ್ಯದ ಹೊನಲು ಮರೆಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ನಗೆ ಹನಿ, ಬಗೆ ಬಗೆ ಅಡುಗೆಗಳು, ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಗುರುವಾರ 'ಸುಧಾ' ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಒಳಗೊಳಗೇ ಸಂತೋಷ. ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯ ಗೆಳತಿ 'ಸುಧಾ' ಇರುವಾಗ ನಾನು ಒಂಟಿ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

—ಆರ್. ಸುಜಾತ, ತುಮಕೂರು

ಓದಿನ ಹಿತಾನುಭವ

ಟೀವಿ, ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳೇ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಓದಿನ ಹಿತಾನುಭವ ಬೇರೆಯೇ ತೆರನಾದದ್ದು. ಈ ಹಿತಾನುಭವವನ್ನು 'ಸುಧಾ' ಎಂದಿಗೂ ನೀಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಪ್ರತಿ ವಾರ ಹೊಸ ಹೊಸ ಹೊಳಹುಗಳಿಂದ ಮೂಡಿಬರುತ್ತಿದೆ.

—ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸುರಧೇನುಪುರ

ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರುತುಗಳು

ಪ್ರೌಢೇಶ್‌ವರರೊಂದಿಗೆ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಬಾಲಕ ಡಾಬೂ ಮತ್ತು ಪೆದ್ದ ಮಜನೂವಿನ ಕಾರ್ಟೂನ್ ಸರಪಳಿಗಳು ಆಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದವು. ವೈಚಾರಿಕ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕಲೇಖನಗಳು, ಆರ್. ಮೂರ್ತಿಯವರ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ 'ವಾರದ ವ್ಯಕ್ತಿ' ಮುಂತಾದವು ಮನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದಿವೆ. ಹಿಂದೆ ಟಿ.ಕೆ. ರಾಮರಾವ್, ವಿಜಯ ಸಾಸನೂರ, ಎಚ್.ಕೆ. ಅನಂತರಾವ್, ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ, ಯಂಡಮೂರಿ ವೀರೇಂದ್ರನಾಥ್ ಮುಂತಾದವರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಮಿಷಿನೀಡಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಮೆರುಗು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಜಿ.ಕೆ. ಸತ್ಯ, ಚಂದ್ರನಾಥ್, ಮನೋಹರ್ ಮೊದಲಾದ ಖ್ಯಾತ ಕಲಾವಿದರ ಚಿತ್ರಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದವು. ಅಂತಹ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು ಅಂದಿನ ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಪುನಃ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನ ಯುಗಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ವಜ್ರ ಮಹೋತ್ಸವದ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಾಣಬಹುದು.

—ರಾಜೇಂದ್ರ ಬಜಜೂಡು, ಕಾಸರಗೋಡು

ಬತ್ತದ ತೊರೆ

ಹತ್ತನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೇ 'ಸುಧಾ'ಳ ಒಡನಾಟ ನನಗಿದೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದಿಡೀ ವರ್ಷದ ಅಷ್ಟೂ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಗುಟ್ಟುಕಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ದೊಡ್ಡ ರಜೆಯಲ್ಲಿ. ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಯಿಂದ ಧಾರಾವಾಹಿಯವರೆಗೆ. ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳೂ 'ಸುಧಾ' ಅಭಿಮಾನಿಗಳು. ಮಗ ಅಬುಧಾಬಿಯಲ್ಲೂ 'ಸುಧಾ' ಓದುಗ. ಓದುವ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇ 'ಸುಧಾ'. ಇಳಿವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ಮಕ್ಕಳು ದೂರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಓದೇ ನಮಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಸಂಗಾತಿ. ಕೋವಿಡ್ ಕಾಲದಲ್ಲೂ 'ಸುಧಾ' ಬತ್ತದ ತೊರೆಯಾಯಿತು. ಇಂದಿಗೂ ಸಮೃದ್ಧ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದವಳು.

—ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಈಶಾನ್ಯ, ಪುತ್ತೂರು